

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.37.021/2025/7.

A tanács tagjai:

Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Figula Ildikó előadó bíró
Dr. Banu Zsoltné Dr. Szabó Judit bíró
Dr. Hajnal Péter bíró
Dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes:

felperes
(cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1 ügyvéd
(cím2)

Az alperes: Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti
Hatósága
(1123 Budapest, Alkotás u. 50.)

Az alperes képviselője: Schmidt Ádám és Társa Ügyvédi Iroda
(1051 Budapest, Arany János u. 34.)

A per tárgya: bányatelek megállapítása tárgyában hozott
határozat jogszerűsége vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
105.K.701.262/2024/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.262/2024/12. ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 6.000 – 6.000 (hatezer – hatezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, mint bányavállalkozó kizárólagos bányászati jogosultságába tartozik a „B. V. – kavics” (a továbbiakban: B. V.) és az „B. VI. – átmeneti törmelékes nyersanyagok” (a továbbiakban: B. VI.) védnevű bányatelkek. A bányatelkek úgy helyezkednek el egymás mellett, hogy a két bányatelek között található a B. helyrajzi szám1 hrsz. alatti ingatlan, amely egy magánút.

[2] A felperes először 2023. július 14-én terjesztette elő a B. V. és B. VI. bányatelkek egyesítésére irányuló kérelmét, mely kérelem szerint egy új, „B. VII. – átmeneti törmelékes nyersanyagok” védnevű bányatelek jött volna létre és amely magába foglalta volna a B. helyrajzi szám1 hrsz. alatti utat is, egyúttal a „B. V. kavics” védnevű bányatelek vertikális bővítésével érintett térrészt is.

Az első bányatelek egyesítése tárgyában folyó eljárásban az alperes felfüggesztette az eljárását, figyelemmel arra, hogy a felperes a környezetvédelmi hatóságnál (Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal) kezdeményezte a környezetvédelmi engedélyének módosítását. A környezetvédelmi hatóság először a felperes környezetvédelmi engedély módosítása iránti kérelmét elutasította (GY/40/02932-39/2023. számú határozat), majd a felperes által előterjesztett kereseti kérelemre tekintettel azt saját hatáskörben visszavonta (GY/40/02932-50/2023. számú határozat), majd környezetvédelmi engedélyt adott GY/40/02932-51/2023. számú határozatával, amely a felperes állítása szerint kiterjedt a helyrajzi szám1 hrsz.-ú ingatlanra is és a bányatelek fedőlapját +131,0 mBf alapját +93,0 mBf mélységben rögzítette.

[3] Az alperes a környezetvédelmi eljárásra tekintettel felfüggesztett eljárását folytatta, és először annak ismeretében, hogy a környezetvédelmi hatóság a felperes kérelmét elutasította, első eljárásában SZTFH-BANYASZ/10152-11/2023. számú határozatával a felperes bányatelkek egyesítésére irányuló kérelme elutasításával döntött.

[4] A felperes azonban a környezetvédelmi engedély birtokában ismételten benyújtotta azonos tartalommal a bányatelkek egyesítésére irányuló kérelmét 2023. december 11-én. A kérelem szerint a magasabb alapszintű bányatelek, valamint az út térrészeinek vertikális bővítésével az alacsonyabb alapszintű bányatelekhez igazodó alappal kérte a „B. VII – átmeneti törmelékes nyersanyagok” védnevű új bányatelek kialakítását.

[5] Az alperes 2024. március 1-én véglegessé vált SZTFH-BANYASZ/2954-1/2024. számú határozatával a felperes B. V. és B. VI. védnevű bányatelkek összevonásával létrejövő B. VII. védnevű bányatelek megállapítására irányuló kérelmet elutasította.

[6] Az alperes határozata indokolása szerint két körülmény zárja ki a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 26/B. § (4) bekezdése, (4a) bekezdése, és a Bt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 20/2022. (I.31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 24. § (4) bekezdése alapján a kérelem engedélyezését. Egyrészt az a körülmény, hogy a B. V. bányatelek alapja +98,00 mBf szinten, a B. VI. védnevű bányatelek alapja pedig +93,00 mBf szinten van megállapítva, így az egyesíteni kívánt bányatelkek alaplap szintje között öt méteres különbség áll fenn, másrészt az egyesíteni kérelmezett bányatelkek egymással nem határosak, mert a két bányatelek között helyezkedik el a B. helyrajzi szám1 hrsz.-ú út és az alatta levő térrész.

[7] Az indokolás szerint a B. VII. bányatelek megállapítása csak akkor lehetséges, ha az egyesítéssel (összevonással) érintett bányatelkek alaplapjának magassága egymással megegyezik, mivel az egyesítéssel új bányatelek jön létre, amely tekintetében a Vhr. 24. § (4) bekezdésében foglaltaknak teljesülnie kell. Emellett fogalmilag kizárt a bányatelkek egyesítése, mert azok egymással nem határosak.

[8] Az indokolás szerint egyesíteni csak meglévő, egymással határos bányatelket lehet, olyan bányatelket nem, amelyek valamelyikénél még további módosítás szükséges ahhoz, hogy egy másik bányatelekkel egyesíthető legyen. Az egy beadványban előterjesztett módosítási kérelmek, azaz a B. V. bányateleknél vertikális bővítés az alaplap süllyesztésével, bányatelek bővítése a helyrajzi szám1 hrsz.-ú úttal és az alatta levő térrésszel, nem írják felül azt a feltételt, hogy csak már meglévő bányatelket lehet egyesíteni. Az indokolás szerint a B. V. bányatelek alapjának öt méterrel történő lesüllyesztéséhez és a bányatelekben nem lévő térrésszel (helyrajzi szám1 hrsz.-ú út és alatta levő térrész) történő bővítéséhez külön bányatelek módosítási eljárást kell lefolytatni.

A kereseti kérelem és védírat

[9] Az alperes határozatával szemben a felperes élt kereseti kérelemmel, amelyben az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

Elsődlegesen a Bt. téves értelmezésére hivatkozott, álláspontja szerint ugyanis a Bt. 26/B. § (3)-(4) bekezdései szerint a bányatelkek egyesítése is a bányatelek módosításának minősül. Érvelése szerint a Bt. 26/B. § (4a) bekezdéséből az következik, hogy az egyesítés akkor is engedélyezhető, ha az új térrészt érint, ilyen esetben viszont az új térrészre teljesítenie kell a Bt. 26/A. § (3) bekezdés b) pontjában, és a 26/A. § (3a) bekezdésében meghatározott feltételeket (környezetvédelmi engedély, övezeti besorolás). Ebből következően a bányatelkek bővítése egy eljárásban is kérelmezhető új térrészre, amely nem ellentétes a Vhr. 24. § (4) bekezdésével sem. Utalt arra, hogy a gyakorlatban a szomszédos bányatelkek alap- és fedősíkja ritkán azonos.

Másodlagosan az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § és 4. § (2) bekezdéseivel, valamint 38. §-ával ellentétesnek tartotta, hogy az alperes nem szerzett be nyilatkozatot arról, hogy a felperes a kérelmet bányatelek bővítés iránti kérelemként is fenntartja-e. Az Ákr. 2. §-ra és 81. § (1) bekezdésére utalva azt is sérelmezte, hogy a korábbi határozat indokolása a perbeli határozat indokolásában megjelölt elutasítási okokat nem tartalmazta, az alperes anyagi jogra vonatkozó jogszabály értelmezése továbbá nem az érdemi döntést, hanem az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjának és 47. § (1) bekezdésének alkalmazását vonhatná magával.

[10] Az alperes védíratában a kereset elutasítását indítványozta.

Fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a Bt. 26/B. § (4a) bekezdésének helyes értelmezése szerint a bányatelek egyesítésére új térrész érintettsége esetén nincs lehetőség, az egyesítésre csak a bányatelkek közötti fizikai és jogi akadályok megszüntetése után kerülhet sor, végleges határozattal meg nem állapított nem létező bányatelek a létezővel nem egyesíthető.

Hivatkozott a Bt. 43/B. § (1) bekezdés a) pontjának módosításához kapcsolódó előterjesztői indokolásra is, amely szerint összevonással a meglévő, egymással határos bányatelkek egyesítése történik. Álláspontja szerint a megelőző eljárásban az Ákr. rendelkezései nem sérültek.

Az elsőfokú bíróság döntése

[11] A Fővárosi Törvényszék ítéletében a felperes kereseti kérelmét alaposnak találta, ezért a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 92. §

(1) bekezdés b) pontja alkalmazásával az alperes határozatát megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte.

[12] Az ítélet indokolása elsőként kiemelte, hogy a közigazgatási bíróságnak a Bt. 26/B. §-a értelmezésével arról kellett döntenie, hogy egyesíthetőek-e olyan bányatelkek, amelyek egymással nem határosak és az alaplapjaik szintje sem azonos.

[13] Az ítélet indokolása szerint a Bt. 26/B. § (3) bekezdése alapján bányatelek módosításának minősül a bányatelkek egyesítése, a normaszöveg szerint ugyanis az egyesítés a módosítás egyik esete. Az egyesítés iránti kérelmet nem a bányatelkek számához igazodva kell előterjeszteni, hanem egy kérelemként kell benyújtani.

[14] Az indokolás rögzítette, hogy a Bt. 26/B. § (4a) bekezdése első mondata szerint a módosítás iránti kérelem ugyanazon anyagi normák alapján bírálendő el, mint amelyek a bányatelek megállapítására vonatkoznak. A Bt. 26/B. § (4a) bekezdésének második mondata pedig nem kiragadható az első mondatból, és a módosítás két kategóriája, az egyesítés és a megosztás esetére állapít meg kivételt, és kizárólag azokra az esetekre vonatkozik, amelyekben az egyesítésre vagy megosztásra irányuló módosítás nem érint olyan új, akár vertikális, akár horizontális térrészt, ami az alperes végleges határozatával korábban már megállapított vagy módosított bányateleknek amúgy is része. A (4a) bekezdés második mondata az indokolás szerint nem azt jelenti, hogy a térrész változásával egyesítésnek egyáltalán nincs helye, hanem éppen ellenkezőleg azt szabályozza, hogy módosítással, egy eljárásban térrészbővítéssel is egyesíthetők a bányatelkek a 26/B. § (4a) bekezdés első mondata szerint. A Bt. 26/B. § (4a) bekezdésének második mondata nem az egyesítés törvényi feltételeit általánosan meghatározó feltételrendszer, hanem a bányatelek megállapítására vonatkozó anyagi jogi normák közül kivett azt a két feltételt (környezetvédelmi engedély, övezeti besorolás) jelöli meg, amelyek a kérelem elbírálása szempontjából nem relevánsak.

[15] Az indokolás szerint minután a felperes egyesítés iránti kérelme nem a Bt. 26/A. § (3) bekezdés b) pontjában és 26/A. § (3a) bekezdésében foglalt feltételek alóli mentesülésre, hanem a bányatelkek új térrészre is kiterjedő egyesítésére irányult, a felperes kérelme a határozat indokolásában megjelölt indokolással nem lett volna elutasítható.

[16] Az ítélet összefoglaltan megállapította, hogy az alperes a Bt. 26/B. § (3)-(4a) bekezdéseinek téves értelmezése miatt utasította el a kérelmet és az érdemi elbíráláshoz szükséges összes anyagi jogi feltételt így nem is vizsgálta.

[17] Az új eljárásra azt az iránymutatást adta az alperes részére, hogy a kérelmet úgy kell elbírálni, hogy a kérelem a bányatelkek módosítására, konkrétan azok egyesítésére irányul, amely új térrészeket is érint. A kérelmet a Bt. 26/B. § (4a) bekezdésének első mondatát figyelembevéve kell – a Vhr. 24. § (4) bekezdésére is tekintettel – elbírálni.

[18] Az ítélet indokolása szerint a felperes másodlagos kereseti érveivel a bíróságnak nem kellett foglalkoznia figyelemmel arra, hogy azok csak az elsődleges kereseti érvek alaptalansága esetén értelmezhetők.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Fővárosi Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését, és a közigazgatási bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[20] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet azért jogsértő, mert megsértette az Alaptörvény 28. cikkét, és a Bt. 26/B. § (4a) bekezdése értelmezése során azt nem annak céljával összhangban értelmezte. Idézte a Bt. 26/B. § (4a) bekezdéséhez kapcsolódó előterjesztői részletes indokolást, mely szerint „a már megállapított bányatelek esetében a

megosztására vagy összevonására irányuló módosítás – amennyiben összességében a bányászati joggal érintett térrész nem változik – nem jelent olyan új körülményt környezetvédelmi, termőföldvédelmi vagy településrendezési szempontból, amely miatt a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kellene rá (ismét) alkalmazni”.

Az alperes jogi álláspontja szerint a jogalkotói cél egyértelmű, azaz azon bányatelkekre vonatkozik a fent hivatkozott könnyítő szabályozás, amelyet már megállapítottak, tehát már létező. Olyan esetre nem vonatkoztatható, amelynél egymással nem határos bányatelek egyesítése történne meg úgy, hogy eközben a két bányatelek egyúttal fizikailag módosulna is, továbbá olyan térrésszel is kiegészülne az új egyesített bányatelek, amelyik egyik bányatelkeknek sem képezte részét korábban. Ezen megoldással ugyanis egy egyesítendő bányatelek már megállapítottnak jogilag nem minősíthető. Mindebből következően a Bt. 26/B. § (4a) bekezdése nem volt alkalmazható a felperes kérelme esetében, mivel egymással nem határos bányatelek nem egyesíthetőek úgy, ahogy azt a felperes a perben állította.

[21] A felülvizsgálati kérelem szerint a felülvizsgálni kért ítélet a Vhr. 24. § (4) bekezdésére történő hivatkozását teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, az e körben előadott alperesi érvelést lényegileg negligálta, holott az alperes álláspontja szerint a bíróságnak jogi véleményét részletesen ki kellett volna fejtenie. Mivel a Kp. 1. § (4) bekezdése szerint a közigazgatási bíróság a felek jognyilatkozatához kötve van és azok keretei között köteles a jogvitát elbírálni, így a törvényszék hiányos jogi indokolású ítélete meghozatalával eljárási jogszabálysértést is megvalósított.

[22] Az alperes álláspontja szerint a Vhr. 24. § (4) bekezdése egyértelműen tartalmazza egyrészt, hogy bányatelket – többek között – éleken egymást metsző alapszintek meghatározásával kell körülhatárolni. A Vhr. szerint bányatelket úgy kell megállapítani, hogy a szomszédos bányatelek határvonalai egymással érintkezzenek. Ebből a jogszabályi rendelkezésből pedig egyértelműen kiolvasható, hogy két olyan bányatelket, amelyek alapszintje között öt méteres különbség áll fenn, nem lehet egy bányatelekként megállapítani, összevonni, egyesíteni, előzetes módosítási eljárás nélkül. Kiemelte, hogy fontos körülmény az is, hogy a perben érintett két bányatelek a szomszédos fogalomnak sem felel meg, tekintettel a közöttük fekvő térrészre, a magánútra, így előbb a köztes térrész jogi sorsát szükséges rendezni, mielőtt a bányatelek egyesítés iránti kérelem benyújtásra kerülne.

[23] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában való fenntartására tett indítványt.

[24] A felperes érvelése szerint az Alaptörvény 28. cikke nem sérült, a felülvizsgálni kért ítélet a Bt. 26/B. § (4a) bekezdését helyesen értelmezte. A 26/B. § (4a) bekezdés második mondata ugyanis azt az esetet szabályozza, amikor a módosítás nem érint új térrészt, ebben az esetben mellőzhető a Bt. 26/A. § (3) bekezdés b) pontjában és (3a) bekezdésében foglaltak alkalmazása. A felperes szerint pedig ebből az a következtetés vonható le, hogy amennyiben új térrészt érint a módosítás, a Bt. 26/A. § (3) bekezdés b) pontjában és (3a) bekezdésében foglaltak alkalmazása nem mellőzhető. A Bt. tehát lehetőséget ad úgy két bányatelek egyesítésére, amelynek következtében a létrejövő új bányatelek olyan új térrészt érint, amely térrész korábban egyik bányatelekkel sem volt lefedett. A felperes érvelése szerint tehát semmilyen módon nem olvasható ki az idézett rendelkezésből, hogy új térrész érintettsége esetén a bányatelek egyesítése kizárt lenne.

[25] A felülvizsgálati kérelemben is idézett, a Bt. 26/B. § (4a) bekezdéséhez kapcsolódó előterjesztői részletes indokolással összefüggésben megjegyezte, hogy az indokolásból csak az olvasható ki, hogy két, már megállapított bányatelek összevonása esetén, amennyiben az nem új térrészt érint, nem indokolt azon szigorúbb szabályok alkalmazása, amelyek alkalmazása nem mellőzhető akkor, amikor az összevonás új térrészt érint. A felperes szerint az idézett törvényi indokolás arra az esetre vonatkozik, amikor az összevonás új térrészt is

érint és jelen ügyben csak annyiban bír relevanciával, hogy van olyan eset, amikor a bányászati joggal érintett térrész változik, ilyenkor a szigorúbb szabályok érvényesülnek.

[26] A felülvizsgálati ellenkérelem szerint a Fővárosi Törvényszék jogértelmezése egybevág a jogalkotói céllal, amely szerint amennyiben két bányatelek összevonására úgy kerül sor, hogy az új térrészt is érint, akkor arra az esetre szigorúbb feltételeket támaszt a jogalkotó a kérelmezővel szemben.

[27] A felülvizsgálati ellenkérelem szerint a felülvizsgálati kérelem tévesen hivatkozott a Kp. 1. § (4) bekezdése megsértésére, amely egyébként helyesen Kp. 2. § (4) bekezdése. A Vhr. 24. § (4) bekezdése ugyanis egy általános szabály, rendelkezései nem az egyesítésre vonatkoznak, hanem kizárólag az egyesítés nyomán létrejövő új bányatelekre. Így a Vhr. ezen szabályának kizárólag az újonnan létrejövő bányateleknek kell megfelelnie.

Ebben a kérdésben pedig a törvényszék állást foglalt, az ítélet indokolásában, annak [11] bekezdésében.

[28] Hangsúlyozta, hogy az egyesítés előtt nem lehetséges a két bányatelket azonos alap és fedőlapra hozni, a Bt. rendelkezései szerint erre nincs is szükség. Álláspontja szerint az is mutatja az alperes téves jogértelmezését, mert az alperesi álláspont szerint az egyesítést megelőzően le kellett volna süllyeszteni az egyik bányatelek alaplapját, az alaplap lesüllyesztése azonban megelőző kutatáshoz kötött, és a felperesnek igazolnia kellett volna, hogy azon a mélységben is van ásványi nyersanyag. A felperes ugyanakkor az eredeti bányatelkek megállapítása során az ásványi nyersanyag előfordulás legalacsonyabb szintjéhez igazította a bányatelek alaplapját, ahogy az egyébként is szokás. Amennyiben tehát nem lehet igazolni kutatási adatokkal egy bányatelek alaplapját, akkor az alaplap lesüllyesztése sem lenne lehetséges.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem alapos az alábbiak miatt.

[30] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálni kért ítéletet a felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem keretei között megvizsgálta, majd a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alappal hivatkozott a Fővárosi Törvényszék ítéletének jogszabálysértő voltára, ezért a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozathozatalnak van helye az alábbiak miatt.

[31] A Kúria előre bocsátja, hogy a közigazgatási perben és a felülvizsgálati eljárásban sem képezte vita tárgyát a megállapított tényállás, mely szerint a „B. V. kavics” védnevű bányatelek és a „B. VI. átmeneti törmelékes nyersanyagok” védnevű bányatelek egyesítése iránti kérelmével felperes által létrehozni kívánt új „B. VII. bányatelek” a felperes kérelmében úgy került volna kialakításra, hogy a B. V. és a B. VI. bányatelek között elhelyezkedő B. helyrajzi szám1 hrsz—ú út is a B. VII. bányatelek részévé vált volna, továbbá a B. V. bányatelek vertikális bővítésére is sor került volna annak alaplapja + 98,00 mBf szintről +93,00 mBf szintre csökkentéssel.

A felülvizsgálni kért ítélet ezen helyesen megállapított tényállás ismeretében kizárólag a Bt. 26/B. § (4a) bekezdése második mondata értelmezésével jutott arra a jogi álláspontra, hogy az alperes közigazgatási perben támadott SZTFH-BANYASZ/2951-1/2024. számú határozata jogsértő módon utasította el a felperes B. VII. bányatelek megállapítására irányuló kérelmét, amely a B. V. és a B. VI. bányatelek egyesítése iránti kérelem volt.

[32] A Fővárosi Törvényszék ugyanakkor figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes határozata nem csak a Bt. 26/B. § (4) bekezdése rendelkezéseire alapítottan utasította el a felperes kérelmét, ugyanis az elutasítás indokaként a bányászatról szóló 1993. évi törvény

egyres rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 20/2022. (I.31.) SZTFH rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 24. § (4) bekezdését is megjelölte.

[33] A felülvizsgálati kérelem alappal hivatkozott arra, hogy a Vhr. 24. § (4) bekezdése értelmezésére vonatkozóan az ítélet indokolása semmit nem tartalmaz, holott egyrészt az alperes határozata a Bt. 26/B. § (4a) bekezdésére történő hivatkozás mellett a Vhr. 24. § (4) bekezdésére is alapította a kérelem elutasítását, másrészt a felperes kereseti kérelmében is hivatkozott a Vhr. 24. § (4) bekezdés alperes általi téves értelmezésére.

A Vhr. 24. § (4) bekezdése szerint a bányatelket élekben egymást metsző függőleges síkokkal, vetületi ábrázolásban, töréspontokban találkozó egyenes vonalakkal, valamint alap- és fedősíkok, fekü és fedőszintek meghatározásával kell körülhatárolni. Az országhatár vagy természeti képződmény vonala is meghatározhatja a bányatelek határvonalát. Azonos és összefüggő ásványi nyersanyag-előfordulásra a bányatelket úgy kell megállapítani, hogy a szomszédos bányatelek határvonalai egymással érintkezzenek. Ezen bányatelek körülhatárolási szabály az egyesített bányatelekre is vonatkozik.

[34] Emellett a felülvizsgálati kérelem alappal hivatkozott arra, hogy a Bt. 26/B. § (4a) bekezdése értelmezésénél az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikke szerinti bíróságokra kötelező értelmezési módszert figyelmen kívül hagyva nem vette figyelembe a Bt. 26/B. § (4a) bekezdését beiktató 2021. évi XCIX. törvény 175. §-hoz fűzött törvényi indokolást, amely szerint megosztásra vagy összevonásra (törvény szövege szerint egyesítésre) irányuló módosítás a már megállapított bányatelek esetén értelmezhető.

A Kúria álláspontja szerint a Bt. 26/B. § (4a) bekezdés második mondata Fővárosi Törvényszék általi értelmezéséhez csak a jogszabályi környezetből való kiragadottság, a nyelvtani értelmezés szabályai esetén juthatunk el. Az Alaptörvény 28. cikke, jogszabályok céljának a jogszabályok indokolásának és a józan ész szabályainak megfelelő értelmezésnek azonban az felel meg, hogy bányatelek egyesítése nem érinthet olyan területet, amely vonatkozásában bányatelek megállapítására nem került sor. Következik ez a bányatelek Bt. 26. § (1) bekezdésében szereplő fogalmából, továbbá abból, hogy egy bányatelek terjedelmét a bányatelket megállapító határozat jelöli ki és addig amíg végleges határozattal egy bányatelek megállapításra nem kerül, annak egyesítéssel történő érintettsége fogalmilag kizárt.

Ehhez képest a felperes által benyújtott kérelem tartalmilag és formailag is két egymással nem határos, és egyébként alapsíkban is különböző(5 méter) bányatelek egyesítésére irányult.

Mivel a bányatelek módosítására a Vhr. 26. § (9) bekezdése, és a Bt. 26/B. § (4a) bekezdés első mondata szerint a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ebből okszerűen következik az az alperesi állítás, hogy kizárt az olyan telek bányatelekként történő egyesítése, amelyre nézve (B. helyrajzi szám1 hrsz.-ú út) bányatelek megállapítása még nem történt meg. A bányatelek ezen út területével való megnövelése nem egyesítés, hanem bővítés, ahogy az az eset is, amikor a bányatelek területének mélysége – akár azon okból, hogy a vele egyesítendő másik bányatelek mélyebb alapsíkjához igazodjon a bányatelek alapsíkja - változik.

[35] Az alperes által hivatkozott, Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezést segíti a védiratban alperes részéről hivatkozott, a Bt. 43/B. §-ához fűzött törvényi indokolás is. A 2023. évi XCIX. törvény 18. §-a bár a szilárd ásványi nyersanyaghoz kapcsolódó eljárásokban az ügyfél fogalmára vonatkozó rendelkezést tartalmazza, a törvényi indokolásban is megjelent, hogy „összevonás esetén már meglévő, egymással határos bányatelek egyesítése történik meg.” A felülvizsgálni kért ítélet indokolása [17] bekezdése a jogértelmezés során okszerűtlenül hagyta figyelmen kívül a törvényi indokolás tartalmát.

[36] A Kúria megjegyzi, hogy észlelte, hogy a 19/2024. (XII.30.) SZTFH rendelet 12. § (2) bekezdése 2025. január 1-jei hatályba lépése a Vhr. 26. § (11a) bekezdését normaszövegbe építette, mely szerint egyrészt csak azonos fedőlappal és alaplappal rendelkező bányatelket lehet egyesíteni, másrészt normaszövegben szerepel, hogy nem egyesíthetők a bányatelek, ha közöttük lévő bányatelekkel nem érintett térrész tekintetében valamely bányatelek bővítését is engedélyezni kellene”.

A Kúria kiemeli, hogy bár a Kp. 85. § (2) bekezdése kizárja a 2025. január 1-jét megelőzően hozott határozat esetében a 2025. január 1-jét követő hatálybalépéssel normaszövegbe került rendelkezés alkalmazását, ugyanakkor figyelemreméltó a jogszabályi módosításhoz írt, a Határozatok Tárában megjelenő indokolás, mely szerint „a hatályos szabályokból is következik, hogy az egyesítendő bányatelkek alaplapjának és fedőlappjának azonos szinten kell lenniük...”.

[37] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy miután a Fővárosi Törvényszék a Bt. 26/B. § (4a) bekezdés második mondata értelmezésével tévesen jutott arra a következtetésre, hogy nem létező bányatelket össze lehet vonni egy létező bányatelekkel, másrészt figyelmen kívül hagyta a felperes kereseti kérelme elbírálása során, hogy az alperes felülvizsgálni kért határozata a Vhr. 24. § (4) bekezdése rendelkezésein is alapult, ehhez kapcsolódó indokolást nem tartalmaz az ítélet, ezért a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az elsőfokú bíróságnak a felperes kereseti kérelme megalapozottságáról a Bt. 26/B. § (4a) bekezdés, és a Vhr. 24. § (4) bekezdés Alaptörvény 28. cikkének megfelelő értelmezésével kell döntenie.

A döntés elvi tartalma

[38] *Amennyiben a bányatelek egyesítése iránti kérelem elutasítása két jogszabályi rendelkezésen alapul, és a kereseti kérelem mindkét jogszabályi rendelkezés bányászati hatóság általi értelmezését vitatja, a közigazgatási perben mindkét elutasítási ok jogszerűségéről döntenie kell.*

[39] *Bányatelek összevonása esetén már meglévő, egymással határos bányatelek egyesítése történik meg, az egyesítés nem érinthet olyan területet, amelyre bányatelek megállapítására nem került sor.*

Záró rész

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott, mivel a felek a felülvizsgálati eljárásban tárgyalás tartását nem kérték, és azt a Kúria sem tartotta indokoltnak.

[41] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 110. § (3) bekezdés második mondata alapján a felülvizsgálati eljárásban felek részéről felmerült perköltség összegét csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság fog döntenie. A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet alkalmazhatóságára, annak 6. és 7. §-a hatályba léptető rendelkezéseire figyelemmel a jogszabály ugyanis a felülvizsgálati eljárásban még nem volt alkalmazható. A Kúria ezért a felek költségéről a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése figyelembevételével döntött.

[42] A Kúria végzésével szembeni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 17.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Heinemann Csilla s.k. bíró